

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ โดยบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทร ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ตามขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดในการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง และศึกษาผลที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

รายละเอียดของกระบวนการวิจัยในแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาล

การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสังเคราะห์และประมวลสาระเกี่ยวกับแนวคิดการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาลในประเด็นเกี่ยวกับ การแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทร สำหรับนำไปพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และสร้างแบบวัดพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ในขั้นตอนต่อไป โดยใช้วิธีวิจัยแบบอีดีเอฟอาร์ (EDFR : Ethnographic Delphi Future Research) (ไพศาล วรคำ, 2555 : 157-158) มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร เพื่อกำหนดประเด็นเกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทร

2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ และผู้รับบริการทางการพยาบาลจำนวน 7 คน ในประเด็นเกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่าง

เอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร

3. บูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร โดยการสังเคราะห์สาระจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ และผู้รับบริการทางการพยาบาล

4. คัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (The Delphi Technique) ดังนี้

4.1 นำแนวคิดจากข้อ 3. มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามรอบที่ 1 สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการพยาบาล และผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 18 คน พิจารณาการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองทางไปรษณีย์ หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 1

4.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 และ 3 สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร

4.4 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 และ 3 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง ทางไปรษณีย์ หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 2 และ 3

4.5 คัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรที่ได้รับฉันทามติ (Consensus) จากผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มบุคคลากรทางการแพทย์ และกลุ่มผู้รับบริการทางการแพทย์ สำหรับศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาล ในประเด็นที่เกี่ยวกับ การแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทร ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์พยาบาล จำนวน 1 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

1.1.2 มีประสบการณ์ด้านการพยาบาลหรือการนิเทศน์ศึกษาพยาบาลไม่ต่ำกว่า 5 ปี และ/หรือ

1.1.3 มีผลงานทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร

1.2 พยาบาลวิชาชีพ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกหอผู้ป่วยในของโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ จำนวน 2 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1.2.1 มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

1.2.2 มีประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลไม่ต่ำกว่า 10 ปี และ/หรือ

1.2.3 มีผลงานทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร

1.3 ผู้ป่วย เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในหอผู้ป่วยในของโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ จำนวน 2 คน

1.4 ญาติผู้ป่วย เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากญาติผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในหอผู้ป่วยในของโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ จำนวน 2 คน

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสำหรับสอบถามข้อมูลการดูแลอย่างเอื้ออาทรด้วยเทคนิคเดลฟาย เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 18 คน จาก 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาลจำนวน 2 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

2.1.2 มีประสบการณ์ด้านการพยาบาลหรือการนิเทศน์ศึกษาพยาบาลอย่างน้อย 2 ปี หรือมีผลงานทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการพยาบาล จำนวน 8 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

2.2.1 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารการพยาบาล ในระดับหัวหน้าหอผู้ป่วย หัวหน้ากลุ่มงาน หรือหัวหน้าพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.2.2 มีประสบการณ์หรือมีผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่าง

เอื่ออาหาร

2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 8 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

2.3.1 ผ่านการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางด้านปฏิบัติการพยาบาล หรือสอบผ่านการเป็นผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (Advance Practice Nurse) สาขาใดสาขาหนึ่ง

2.3.2 มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และ/หรือมีผลงานทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเอื่ออาหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง (Semi-Structural Question) เรื่องการดูแลอย่างเอื่ออาหาร

2. แบบสอบถามเพื่อคัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง (Semi-Structural Question) เรื่องการดูแลอย่างเอื่ออาหารดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการดูแลอย่างเอื่ออาหารจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 สังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลอย่างเอื่ออาหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร

1.3 นำผลการสังเคราะห์เนื้อหาจากข้อ 1.2 มากำหนดประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร

1.4 นำประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดขึ้นตามข้อ 1.3 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบความเหมาะสม และดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2. แบบสอบถามเพื่อคัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมดูแลอย่างเอื่ออาหาร มีจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

2.1 แบบสอบถามเพื่อคัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 ดำเนินการโดย

2.1.1 นำแนวคิดขั้นต้นจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มบุคลากรทางการพยาบาล และกลุ่มผู้รับบริการทางการพยาบาลมาสร้างแบบสอบถาม โดยมีช่องสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร

2.1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.2 แบบสอบถามเพื่อคัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรฉบับที่ 2 และ 3 สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 และ 3 ดำเนินการ โดย

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ทั้งในส่วนที่เป็นแบบปลายปิดและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับที่ 2 ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน

ความหมาย

5	เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรมีความเหมาะสม
4	เห็นด้วยว่าการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรมีความเหมาะสม
3	เห็นด้วยปานกลางว่าการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรมีความเหมาะสม

- 2 เห็นด้วยน้อยกว่าการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรมีความเหมาะสม
- 1 เห็นด้วยน้อยที่สุดว่าการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรมีความเหมาะสม

2.2.2 แบบสอบถามฉบับที่ 3 สร้างขึ้นจากการนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคเคลฟายรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เปรียบเทียบคำตอบด้วยค่ามัธยฐาน (Median : Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) ของแต่ละพฤติกรรม ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เช่นเดียวกับแบบสอบถามฉบับที่ 2

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้สาระสำคัญ สำหรับพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในขั้นต่อไป รวมทั้งนำไปออกแบบแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการอ่านและจดบันทึกสาระแยกตามประเด็น เกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร

2. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มบุคคลากรทางการพยาบาล และกลุ่มผู้รับบริการทางการพยาบาล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ และผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล

2.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ส่งถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ และผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล

2.3 ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นพยาบาลวิชาชีพ ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาลด้วยตนเอง พร้อมกับอธิบายวัตถุประสงค์วิธีดำเนินวิจัย พร้อมทั้งนัดหมายระยะเวลาในการสัมภาษณ์

2.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมาย

3. การสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน

3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินวิจัย และระยะเวลา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญส่งแบบสอบถามกลับคืนอย่างช้าภายใน 2 สัปดาห์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 รอบที่ 2 และ รอบที่ 3 ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ทาง ไปรษณีย์ หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail)

3.4 ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่ตอบแบบสอบถามกลับภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะใช้วิธีการติดตามทาง โทรศัพท์ด้วยตนเองทุกๆ 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแนวคิดการดูแลอย่างเอื้ออาทรจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการรวบรวมข้อมูลในข้อ 1. และข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มบุคลากรทางการพยาบาล และกลุ่มผู้รับบริการทางการพยาบาลจากการรวบรวมข้อมูลในข้อ 2. โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดกลุ่ม (Categorized) (ศากุน ช่างไม้, 2546 : 171) เพื่อให้ได้ประเด็นของการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 โดยการสังเคราะห์เนื้อหา พร้อมทั้งเพิ่มเติม แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยเทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 และ 3 โดยการคำนวณหามัธยฐาน (Median : Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) ของแต่ละพฤติกรรม และหาฉันทามติ (Consensus) โดยใช้เกณฑ์ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

(Interquartile Range : IQR) หากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) ไม่เกิน 1.5 และมีค่ามัธยฐาน (Median : Mdn) ตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป แสดงว่า ประเด็นดังกล่าวได้รับฉันทามติ (Consensus) หรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน แต่หากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) เกิน 1.5 และมีค่ามัธยฐาน (Median : Mdn) น้อยกว่า 3.5 แสดงว่า ประเด็นดังกล่าวไม่ได้รับฉันทามติ (Consensus) หรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่ามัธยฐาน (Median : Mdn) (สูตรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์. 2550 : 136)

$$Mdn = L_o + i \left(\frac{N/2 - F}{f} \right)$$

เมื่อ Mdn	แทนค่ามัธยฐาน
Lo	แทนขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน
N	แทนจำนวนคะแนนทั้งหมด
F	แทนความถี่สะสมจากคะแนนต่ำสุดถึงคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของคะแนนในชั้นก่อนชั้นที่มีมัธยฐาน
f	แทนความถี่ของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน
i	แทนความกว้างของอันตรภาคชั้น

2. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) (สูตรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์. 2550 :

136)

$$IQR = Q_3 - Q_1 \text{ โดย}$$

$$Q_3 = L_{Q_3} + i \left(\frac{N/4 - F}{f_{Q_3}} \right)$$

$$Q_1 = L_{Q_1} + i \left(\frac{3N/4 - F}{f_{Q_1}} \right)$$

เมื่อ IQR	แทนพิสัยระหว่างควอไทล์
Q ₁	แทนค่าควอไทล์ที่ 1
Q ₃	แทนค่าควอไทล์ที่ 2

L_{Q1}	แทนขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้น Q1 ตกอยู่
L_{Q3}	แทนขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้น Q3 ตกอยู่
N	แทนจำนวนข้อมูล
F	แทนความถี่สะสมของชั้นที่ Q1 หรือ Q3 ตกอยู่
f_{Q1}	แทนความถี่ชั้นที่ Q1 ตกอยู่
f_{Q3}	แทนความถี่ชั้นที่ Q3 ตกอยู่
i	แทนความกว้างของอัตราภาคชั้น

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และทดลองใช้

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ โดยบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทร จากสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดในการดูแลอย่างเอื้ออาทร ในขั้นตอนที่ 1 พร้อมทั้งนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และความฉลาดทางอารมณ์ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. นำผลการศึกษาที่ได้ในข้อ 1. มาสังเคราะห์ร่วมกับสาระสำคัญเกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมในการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมในการดูแลอย่างเอื้ออาทรที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อกำหนดรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
3. ร่างหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ โดยบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทรจากแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในข้อ 2.
4. นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
5. นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาล และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

6. นำหลักสูตรฝึกอบรมที่แก้ไข ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาล
 จบใหม่ที่เริ่มปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยต่างๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัด
 กาฬสินธุ์ ในปีงบประมาณ 2555 จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ และความ
 เหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม พร้อมทั้งหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบ
 วัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญ สำหรับตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตร
 ฝึกอบรม จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดเกณฑ์ในการเลือก โดย
 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาล เป็นพยาบาลผู้มีใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้น 1 มีวุฒิ
 การศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติการพยาบาลไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน
 2 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาหลักสูตร เป็นอาจารย์ผู้ที่มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้าน
 การสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้าน
 การศึกษาพยาบาล เป็นอาจารย์พยาบาลที่มีใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้น 1 มีวุฒิการศึกษา
 ระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาลไม่น้อยกว่า
 10 ปี จำนวน 1 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลการศึกษา เป็นอาจารย์ผู้ที่มีผลงาน
 หรือประสบการณ์ทางด้านการวัดประเมินผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับ
 ปริญญาเอก จำนวน 1 คน

2. พยาบาลจบใหม่สำหรับทดลองใช้ (Try out) หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบ
 ความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ จำนวน 30 คน เป็นพยาบาลจบใหม่ที่เริ่มปฏิบัติงาน
 ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยต่างๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีงบประมาณ
 2555

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ร่างหลักสูตรฝึกอบรม และเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรม จำนวน 5 หน่วย
 การเรียนรู้
  - 1.2 เอกสารประกอบการฝึกอบรม ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้
  - 1.3 สื่อสำหรับการฝึกอบรม ได้แก่ วีดิทัศน์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบการ
 ฝึกอบรม

2. เครื่องมือประเมินผลจากการฝึกอบรม ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้างผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่

3. เครื่องมือประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ร่างหลักสูตรฝึกอบรม และเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ดำเนินการสร้างโดย

1.1 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ มโนทัศน์ของหลักสูตรฝึกอบรม ปรัชญา การศึกษากับหลักสูตรฝึกอบรม ทฤษฎีการเรียนรู้กับหลักสูตรฝึกอบรม และการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำ ผลการศึกษาที่ได้มาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานจากขั้นตอนที่ 1 เพื่อกำหนดรูปแบบของ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 ร่างหลักสูตรฝึกอบรมและเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่ง ประกอบด้วย แผนการเรียนรู้ เอกสารประกอบการฝึกอบรม ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ สื่อ สำหรับการฝึกอบรม ได้แก่ วิดีทัศน์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม ซึ่งแผนการ เรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม แสดงดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แผนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม

หน่วยที่	หน่วยการเรียนรู้	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และแรงบันดาลใจ	-	7
2	การตระหนักรู้อารมณ์ตนเองกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร	1	4.5
3	การควบคุมอารมณ์ตนเองกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร	1	5
4	การพัฒนาอารมณ์ตนเองกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร	1	9
5	ฝึกปฏิบัติการดูแลอย่างเอื้ออาทร	-	80
รวม		3	105.5
		108.5	

1.3 นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมและเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้ง ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.4 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม โดยแบบประเมินความเหมาะสมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ส่วนแบบประเมินความสอดคล้องของ หลักสูตรฝึกอบรม กำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง ไม่น่าใจ และไม่ สอดคล้อง

1.5 นำร่างหลักสูตรฝึกอบรม และเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ที่แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและ ความสอดคล้องขององค์ประกอบร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

5.1 ผศ.ดร.นิราศ จันทร์จิตร ค.ศ. (หลักสูตรและการสอน) ภาควิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.2 ดร.กัณติมาภรณ์ วิวัฒน์ตระกูล ปร.ค. (ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค) ผู้ช่วย หัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

5.3 ดร.กัญยรัตน์ อุบลวรรณ Ph.D. (Nursing) อาจารย์กลุ่มวิชาชีพ 1 (วิชาชีพ ทางการพยาบาล) วิทยาลัยบรมราชชนนีสระบุรี

5.4 ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิรัตน์ ค.ศ. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

5.5 ดร.ถัดดา อะโนศรี ปร.ค. (เทคโนโลยีการศึกษา) พยาบาลวิชาชีพชำนาญ การ กลุ่มงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของร่าง หลักสูตรฝึกอบรม และความสอดคล้องขององค์ประกอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งพบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมเท่ากับ 4.96 และค่าดัชนีความ สอดคล้องขององค์ประกอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าเท่ากับ 1.00 ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุง หลักสูตรฝึกอบรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) ดังต่อไปนี้

1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และแรงบันดาลใจ ในส่วนของ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กิจกรรมที่ 1-10 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เนื่องจากผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์

เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศของผู้เข้ารับการอบรมก่อนการฝึกอบรม ดังนั้น การจัดกิจกรรมดังกล่าวผู้วิจัยควรระมัดระวังในเรื่องของกิจกรรมที่มีการแข่งขันกัน เนื่องจากการแพ้-ชนะ และโดยเฉพาะการลงโทษกลุ่มหรือผู้แพ้ อาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้สึกในทางลบซึ่งส่งผลต่อการฝึกอบรมได้จากความคิดเห็นดังกล่าว ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง โดย การดำเนินกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ไม่ใช้วิธีการที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้สึกถูกลงโทษ และไม่เน้นย้ำว่าใครคือผู้แพ้ ใครคือผู้ชนะ หากแต่เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมนั้นๆ แล้ว จะใช้วิธีการสร้างบรรยากาศโดยทำให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนสนุกสนานร่วมกัน สร้างความคุ้นเคย และสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกอบรมในลำดับต่อไปพร้อมๆ กัน

2) เนื้อหาและกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก หากแต่ในบางหน่วยการเรียนรู้ เช่น หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การพัฒนาอารมณ์ตนเองกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาและกิจกรรมจำนวนมาก ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาานาน อาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเมื่อยและขาดสมาธิได้ จากความคิดเห็นดังกล่าว ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยการสลับเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องด้วยเนื้อหาเชิงวิชาการ กับกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความสนุกสนาน สร้างบรรยากาศการอบรมแต่สอดคล้องแนวคิดของความเอื้ออาทรในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้มีความกลมกลืนกัน รวมทั้งจัดเกมส์หรือกิจกรรมอื่นเล็กๆ น้อยๆ ที่สร้างความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ระหว่างช่วงเวลาของฝึกอบรมตามความเหมาะสม

3) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การสรุปประเด็นสำคัญเมื่อสิ้นสุดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หรือเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จากความคิดเห็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดบทสรุปความคิดรวบยอดที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ไว้ในขั้นตอนสุดท้ายของวิธีจัดกิจกรรม รวมทั้งกำหนดบทสรุปของแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติม

2. เครื่องมือประเมินผลจากการฝึกอบรม ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ ดำเนินการดังนี้

2.1 แบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ ดำเนินการสร้างโดย

2.1.1 สร้างแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดในการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาลในชั้นตอนที่ 1 จำนวนทั้งหมด 50 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

1) ด้านความมีเมตตากรุณา	จำนวน 5 ข้อ
2) ด้านการเข้าใจ เห็นคุณค่าและเคารพในศักดิ์ศรีของ ความเป็นมนุษย์	จำนวน 8 ข้อ
3) ด้านการมีสัมพันธภาพที่เอื้ออาทรเชิงวิชาชีพ	จำนวน 7 ข้อ
4) ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ	จำนวน 10 ข้อ
5) ด้านการมีจริยธรรมเชิงวิชาชีพ	จำนวน 12 ข้อ
6) ด้านการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม	จำนวน 8 ข้อ

คำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้พยาบาลจบใหม่ประเมินตนเอง และพยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยประเมินพยาบาลจบใหม่ ว่ามีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	กระทำพฤติกรรมนั้นทุกครั้ง
คะแนน 4	หมายถึง	กระทำพฤติกรรมนั้นบ่อยๆ หรือเกือบทุกครั้ง
คะแนน 3	หมายถึง	กระทำพฤติกรรมนั้นเป็นบางครั้งหรือทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
คะแนน 2	หมายถึง	เกือบจะไม่ได้กระทำพฤติกรรมนั้นเลย
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่ได้กระทำพฤติกรรมนั้นเลย

2.1.2 นำแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.1.3 นำแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ ที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) โดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของประเด็นที่ต้องการวัด คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) ซึ่งพบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00

2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้างผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ ดำเนินการสร้างโดย

2.2.1 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และแนวทางการประเมินพฤติกรรมกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ จำนวน 3 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิดที่ สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในประเด็นเกี่ยวกับการได้รับการดูแลอย่างเอื้ออาทรจาก พยาบาลจบใหม่

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/ตรวจสอบ ความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะ

3. เครื่องมือประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม คำเนินการสร้างโดย

3.1 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม จาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2 สร้างแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมให้ครอบคลุมนิยามของแต่ละด้าน ได้ข้อ คำถามจำนวน 68 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านบริบท	จำนวน 7 ข้อ
2) ด้านปัจจัยนำเข้า	จำนวน 30 ข้อ
3) ด้านกระบวนการ	จำนวน 21 ข้อ
4) ด้านผลลัพธ์	จำนวน 7 ข้อ
5) ด้านผลกระทบ	จำนวน 3 ข้อ

คำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้พยาบาล จบใหม่ประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา/

ตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) เครื่องมือ โดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของประเด็นที่ต้องการวัด คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) ซึ่งพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้เชี่ยวชาญ และผู้อำนวยการ โรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์
2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมกับอธิบายวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการวิจัย
3. ผู้วิจัยประสานงานกับรองผู้อำนวยการด้านการพยาบาลของ โรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ด้วยตนเอง พร้อมกับเสนอโครงการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ที่พัฒนาขึ้น

4. นำหลักสูตรฝึกอบรม และเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เครื่องมือประเมินผลจากการฝึกอบรม ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และเครื่องมือประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลจบใหม่ที่เริ่มปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยต่างๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีงบประมาณ 2555 จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทั้งรายชื่อและทั้งฉบับ พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักสูตรฝึกอบรมและเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม โดยศึกษาปัญหา และอุปสรรค แล้วนำมาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ นำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. การตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน คือ ประเมินความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มาแปลงเป็นคะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จากนั้นคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เป็นรายชื่อ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

หากค่าคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป หมายถึง มีความเหมาะสมมากถึงมากที่สุด จะถือว่าหลักสูตรมีคุณภาพเหมาะสม แต่ถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.50 ต้องทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การประเมินความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม นำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) โดย

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า	สอดคล้อง	กำหนดค่าคะแนนเป็น 1
ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ	กำหนดค่าคะแนนเป็น 0
ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า	ไม่สอดคล้อง	กำหนดค่าคะแนนเป็น -1

ถ้าคำนวณได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่า มีความสอดคล้อง ไม่ต้องปรับปรุง แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 จะต้องทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) จากการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของประเด็นที่ต้องการวัดของแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) และใช้เกณฑ์ในการแปลผลตามข้อ 1.

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลการฝึกอบรม ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดย

4.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item Total Correction) ของแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ โดยใช้เกณฑ์ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ไพศาล วรรค้ำ. 2555 : 297) มีค่าตั้งแต่ 0.306-0.770 ($r \geq 0.306$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อ

4.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item Total Correction) ของแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ไพศาล วรรค้ำ. 2555 : 297) มีค่าตั้งแต่ 0.455-0.860 ($r \geq 0.306$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อ

4.3 หาค่าความเที่ยงทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าความเที่ยงทั้งฉบับของแบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ และแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าเท่ากับ 0.954 และ 0.984 ตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (จุฬาลักษณ์ บารมี. 2555 : 87)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum X_i$ แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 n แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (จุฬาลักษณ์ บารมี. 2555 : 88)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ย
 X_i แทนคะแนนของแต่ละคน

n แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) (ไพศาล วรคำ, 2555 : 297)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทนคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item Total Correction) (ไพศาล วรคำ, 2555 : 297)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY' - \sum X \sum Y'}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y'^2 - (\sum Y')^2]}}$$

r_{xy} แทนดัชนีอำนาจจำแนก

X แทนคะแนนรายข้อ

Y' แทนคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออกแล้ว $Y' = Y - X$

เมื่อ X เป็นคะแนนรวม

n แทนจำนวนผู้เข้าสอบ

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient) (ยุทธ ไกยวรรณ์, 2553 : 469-473 ; จุฬาลักษณ์ บารมี, 2555 : 224-225)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

k แทนจำนวนข้อคำถาม

s^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนรวม

s_i^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อคำถาม

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง และศึกษาผลที่เกิดขึ้น

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปใช้จริงกับพยาบาลจบใหม่ และศึกษาพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรที่เกิดขึ้น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. พยาบาลจบใหม่ที่เริ่มปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยต่าง ๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีงบประมาณ 2556 จำนวน 30 คน
2. พยาบาลพี่เลี้ยง (Preceptor) ของพยาบาลจบใหม่ที่เริ่มปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2556 จำนวน 30 คน
3. ผู้ป่วย เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในหอผู้ป่วยแผนกต่างๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีพยาบาลจบใหม่ปฏิบัติงานอยู่และได้รับการดูแลจากพยาบาลจบใหม่อย่างน้อย 3 เวรติดต่อกัน หอผู้ป่วยละ 1 คน จำนวน 7 คน
4. ญาติผู้ป่วย เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากญาติผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในหอผู้ป่วยแผนกต่างๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีพยาบาลจบใหม่ปฏิบัติงานอยู่และเป็นญาติของผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลจากพยาบาลจบใหม่อย่างน้อย 3 เวรติดต่อกันหอผู้ป่วยละ 1 คน จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลักสูตรฝึกอบรม และเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วตามขั้นตอนที่ 2 ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรม และเครื่องมือประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรม จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้
  - 1.2 เอกสารประกอบการฝึกอบรม ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้
  - 1.3 สื่อสำหรับการฝึกอบรม ได้แก่ วีดิทัศน์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม
2. เครื่องมือประเมินผลจากการฝึกอบรม ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แผนแบบการทดลอง สำหรับกระบวนการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) - แผนแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Designs) แบบศึกษา 1 กลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (The One Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งการทดลองนี้ได้ออกแบบวัดหลังการทดลอง (Posttest) โดยวัดหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมทันที เพื่อดูพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรซึ่งเป็นผลจากการฝึกอบรม ซึ่งแผนแบบการทดลอง แสดง ได้ดังแผนภาพที่ 9

กลุ่มทดลอง		O_1	x	O_2
เมื่อ	O_1	คือ	การวัดก่อนฝึกอบรม	
	O_2	คือ	การวัดหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมทันที	
	x	คือ	การฝึกอบรมตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น	

แผนภาพที่ 9 แผนแบบการทดลองใช้จริงของหลักสูตรฝึกอบรม

การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปดำเนินการทดลองใช้จริง มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์
2. ประสานงานกับรองผู้อำนวยการด้านการพยาบาลของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งเสนอ โครงการฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
3. ประสานงานกับวิทยากร ผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับดำเนินการฝึกอบรม พยาบาลจบใหม่ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีส่วนร่วมในการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้ โดยจัดประชุมเพื่อชี้แจงแนวคิด หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม รวมทั้งอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของหลักสูตร สื่อ และวิธีการประเมินผลการฝึกอบรม
4. ดำเนินการฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
5. ประเมินผลจากการฝึกอบรม โดย

5.1 พยาบาลจบใหม่ประเมินพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของตนเอง ก่อนการฝึกอบรม และหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมทันที

5.2 พยาบาลที่เลี้ยงประเมินพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ ก่อนการฝึกอบรม และหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมทันที

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้างกับผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ด้วยตนเองหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลจากการฝึกอบรมทั้งวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลจากการฝึกอบรมด้วยวิธีการเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อหรือแต่ละด้าน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544 : 166-169) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรในระดับน้อยที่สุด

1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples) โดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent Samples t-test หรือ Paired-samples t-test) โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรที่พยาบาลจบใหม่ประเมินตนเอง และพยาบาลที่เลี้ยงประเมินพยาบาลจบใหม่ก่อนการฝึกอบรมกับหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมทันที

2. วิเคราะห์พฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้างกับผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยในประเด็นเกี่ยวกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของพยาบาลจบใหม่ โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) (สาอุน ช่างไม้, 2546 : 171)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (จุฬาลักษณ์ บารมี. 2555 : 87)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$	แทนค่าเฉลี่ย
$\sum X_i$	แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน
n	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (จุฬาลักษณ์ บารมี. 2555 : 88)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{x}$	แทนค่าเฉลี่ย
X_i	แทนคะแนนของแต่ละคน
n	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติทดสอบที (Dependent Samples t-test หรือ Paired-samples t-test) (ปารีชาติ

โรจน์พลากร-ภูษ และยวดี ฤาชา. 2553 : 360-366 , สม โภชน์ อเนกสุข. 2553 : 164-165 ,

จุฬาลักษณ์ บารมี. 2555 : 210-213 , ไพศาล วรคำ. 2555 : 343-345)

$$t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}} ; df = n-1$$

เมื่อ t	แทนสถิติทดสอบที
$\bar{d}$	แทนผลต่างเฉลี่ยของกลุ่มคะแนน
S_d	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างกลุ่มคะแนน
n	แทนจำนวนกลุ่มคะแนนหรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น

ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และผลกระทบ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

พยาบาลจบใหม่ที่เริ่มปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยต่างๆ ของโรงพยาบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีงบประมาณ 2556 ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

พยาบาลจบใหม่ประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นหลังการฝึกอบรมทันที โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการใช้แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของหลักสูตรฝึกอบรมในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และผลกระทบ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (จุฬาลักษณ์ บารมี, 2555 : 87)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$	แทนค่าเฉลี่ย
$\sum Xi$	แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน
n	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (จุฬาลักษณ์ บารมี. 2555 : 88)

$$s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ s	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{x}$	แทนค่าเฉลี่ย
X_i	แทนคะแนนของแต่ละคน
n	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยดังกล่าว แสดงขั้นตอนดำเนินการวิจัย (Research Flowchart) ได้
 ดังภาพที่ 10

ขั้นตอน

กระบวนการ

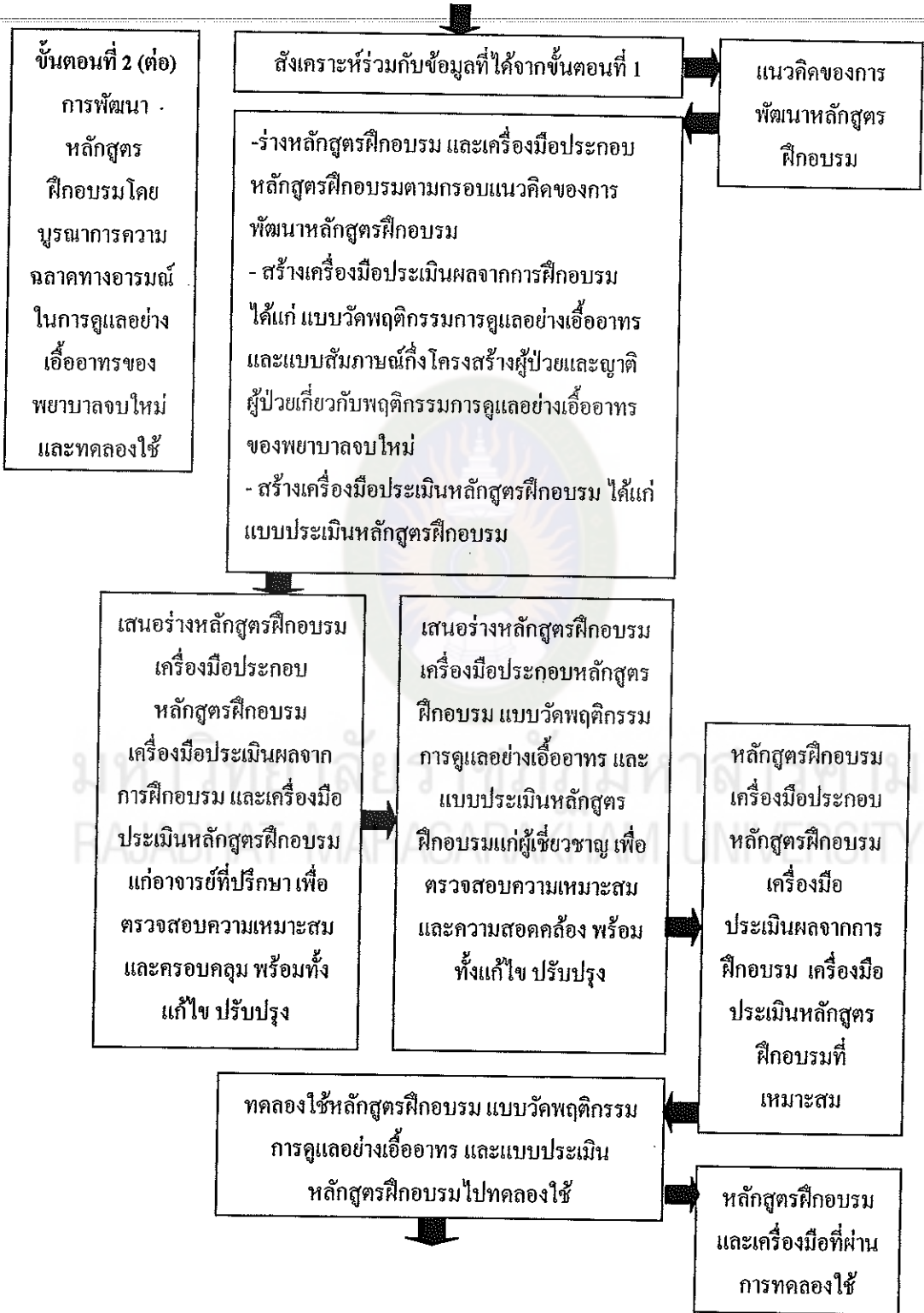
ผลลัพธ์

ขั้นตอน

กระบวนการ

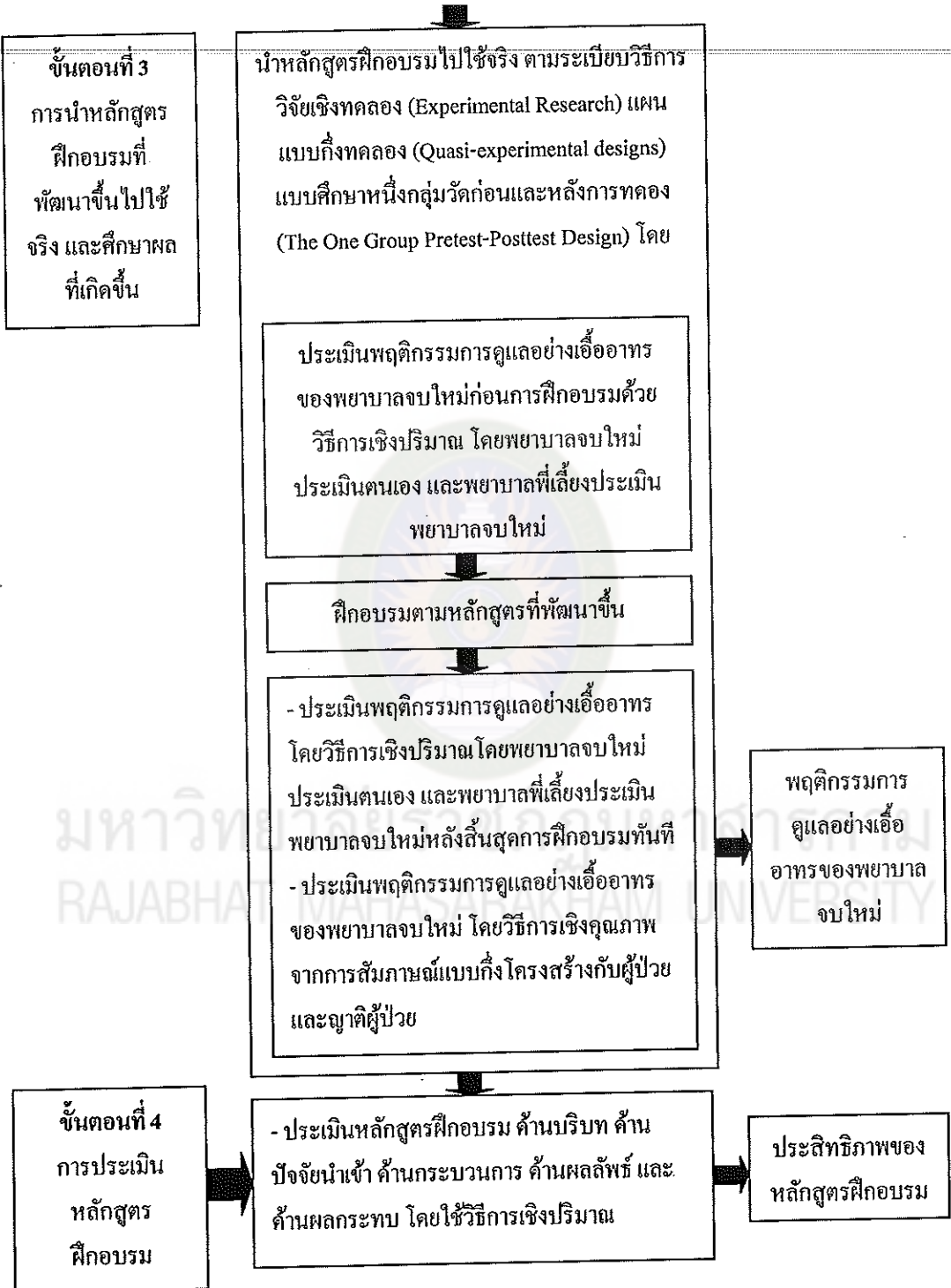
ผลลัพธ์

ขั้นตอน

กระบวนการ

ผลลัพธ์

แผนภาพที่ 10 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย (Research Flowchart)